

‘Benim Çocuğum’ belgeseli

Gey, lezbiyen,
biseksüel,
trans
çocuklarını
dışlamak
yerine
kabul eden
aileler o zor
süreci nasıl
aştıklarını
anlatıyor.

Ayşe Arman
S/20

Bugünden itibaren sizi bir yolculuğa çıkaracağım.
 Alışık olmadığınız bir yolculuğa.
 Ezber bozan bir yolculuğa.
 Sizi LGBT anne-babalarıyla tanıştıracam.
 LGBT ne mi demek? Lezbiyen, gey, biseksüel,
 trans... İşte onların anne-babaları...
 Onlar, 'Benim Çocuğum' belgeselinin
 kahramanları. Onlar farklı... Onlar çocuklarını
 öldürmedi, reddetmedi, dışlamadı, çocuklarının
 yanında durdu...
 Onlar 'kabul eden' aileler...
 Evlatlarına 'kendisi olma hakkını' tanıyan aileler...
 Oysa biz 'öteki örnekler'e alıştıkz...
 Öldürenlere, reddedenlere, dışlayanlara...

EZBER BOZAN ADAM

Onları bize tanıştıran Can Candan.
 O bir akademisyen.
 Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi.
 O da ezber bozan bir adam.
 LİSTAG aileleriyle tanışıp onlardan etkilenen ve
 müthiş bir ortak çabayla bu filmi gerçekleştiren adam.
 Film inanılır gibi değil.
 İki kere seyrettim, ikisinde de hüngür hüngür
 ağladım. Son derece basit ama derin.
 Tek yaptıkları şey, karşınıza geçip çocuklarını,
 yaşadıklarını anlatmak.
 O acılı, yaralayıcı süreci nasıl aştıklarını sizinle
 paylaşmak.
 Marjinal filan değil, bir aile filmi. Bu insanlar da
 normal anne-babalar.
 Zaten insanı en çok çarpan, şoke eden yanı da bu.
 Kadın doğumcu, sigortacı, laboratuvar teknisyeni,
 senin benim gibi insanlar.
 Yarından itibaren öykülerini
 okuyacaksınız zaten... Nasıl
 bir araya geldiklerini, nasıl
 örgütlendiklerini ve neler
 yaşadıklarını...
 Bugünse sizi belgeselin
 yönetmeni Can Candan'la
 tanıştırmakla yetiniyorum.

Ayşe Arman
 aarman@hurriyet.com.tr

Boğaziçi
 Üniversitesi
 öğretim
 üyesi **Can
 Candan**'ın
 'Benim
 Çocuğum'
 belgeseli
 bize
 diyor ki

Ben bir eşcinsel annesiyim Ben bir trans annesiyim Lütfen karşıma otur ve hikâyemi dinle...

Sizi tebrik ediyorum. Bu belgeseli nasıl yaptınız? Fikir nereden çıktı?

- Tamamen tesadüf. Boğaziçi'nde hocayım. Üniversitede 'Türkiye'de Queer ve Trans Kimlikler' adı altında bir konferans düzenleniyordu. Program bana da geldi, baktım orada LİSTAG diye bir aile oluşumu da konuşmacı. LİSTAG, lezbiyen, gey, biseksüel ve transların ailelerinin kurduğu bir grup. Ben de baba olduğum için başka anneler-babalar ne hissediyor, ne düşünüyor merak edip gittim. Hikâyelerini anlatmaya başladılar. Birden şunu fark ettim: Müthiş etkileniyorum, hüngür hüngür ağlıyorum. Ağlarken de kendi kendime "Neden ağlıyorum?"u soruyorum...

Cevabınız ne oldu?

- O anne-babaların çocuklarıyla ilişkilerini görünce, şunu sorguladım: "Acaba ben yeterince iyi bir baba olabiliyor muyum? Çocuğumun yanında yeterince durabiliyor muyum? Onunla birlikte mücadele edebiliyor muyum?" O aileler, çocuklarını olduğu gibi kabul ettiklerini anlatıyorlardı. Gerçi kolay olmamış, uzun bir süreç. Ama sonunda olmuş. Bu beni büyüledi. Hepimizin hayatında, 'kendimiz olma' mücadelemiz var. Ve bu mücadeleyi de öncelikle anne ve babalarımıza karşı veriyoruz, onların iktidarına karşı. Sonra içinde yaşadığımız topluma karşı. Sürekli 'Elâlem ne der' i aşmaya çalışıyoruz. Dinlediklerim beni, kendi annemle babamla ve toplumla ilişkimi sorgulamaya götürdü. Böyle bir ihtiyacımız var: "Ben ben olmak istiyorum, fakat annem-babam buna müsaade etmiyor, toplum da etmiyor." O yüzden hepimizin farklı düzeylerde travması var. Ve onları sırtımızda taşıyoruz. İşte o gün, ben de kendi travmama döndüm. Aynı zamanda, "Çocuğumu olduğu gibi kabul edebiliyor muyum yoksa kendi yaşadığım travmaları ben de çocuğuma yaşıttırıyor muyum?"u sorguladım.

Homofobiye ve transfobiye karşı verilecek mücadelenin içinde yapılacak en önemli şey, bu ailelerin hikâyelerini çok daha geniş kitlelere aktarmak.

İKİ YILDA BİTTİ

Bu belgeseli yapmaya o zaman mı karar verdiniz?

- Evet. Bir taraftan da Türkiye'de müthiş bir homofobi var. Her gün insanlar öldürülüyor. Trans ölümleri neredeyse sıradan cinayetler. İşte bu aileler, biz aktivistlerin senelerdir uğraşıp yapamadığı şeyleri çok daha güçlü bir şekilde yapabiliyorlar. Sadece hikâyelerini, yaşadıklarını, kendi deneyimlerini anlatarak. Toplumu dönüştürme, insanları etkileme, empati yoluyla dokunabilme eylemini

müthiş etkili bir şekilde gerçekleştirebiliyorlar. O zaman düşündüm: Homofobiye ve transfobiye karşı verilecek mücadelenin içinde yapılacak en önemli şey, bu ailelerin hikâyelerini çok daha geniş kitlelere aktarmak. Kitleleri, onlarla yüz yüze getirmek. Hemen gittim kendimi tanıttım. "Çok etkilendim sizden. Belgeselinizi yapmak istiyorum" dedim. Hayatımda ilk defa bu kadar çabuk bir film yapmaya karar verdim. "Tamam" dediler ve aramızda bir işbirliği başladı. 2010'dan beri birlikte çalışıyoruz, filmi de birlikte yaptık. İki yılda bitti.

Finansman?

- Bu filmi destekleyen 500'e yakın insan ve kurum var. En büyük destekçilerimiz Uluslararası Af Örgütü, İngiltere Büyükelçiliği ve Hollanda Başkonsolosluğu...

Destek etkinlikleri yapıldı. Boğaziçi'nden lezbiyen bir öğrencimin annesi mesela... Bileklikler yapıp sattı, onlar da filme öyle destek oldu.

Peki ya Kültür Bakanlığı?

- (Gülüyor) Bu sene Kültür Bakanlığı, "Türk aile yapısını güçlendiren filmlere destek olacağız" diye bir açıklama yaptı. Biz de hemen başvurduk çünkü bizim yapmak istediğimiz de tam buydu. Ama tabii ki reddedildik. Biz, 'kitle fonlaması yöntemiyle' de para topladık.

O nedir?

- Yurtdışında bir takım siteler var, projenizi sunuyorsunuz, beğenenler, sizin gibi düşünenler, internet üzerinden kredi kartlarıyla uygun gördükleri miktarda size destek oluyorlar. Bu yolla, dünyanın çeşitli ülkelerinden 300 kişiden fazla destek geldi. Filmin yedide biri onlar sayesinde finanse edildi. Avustralya ve İngiltere'deki LGBT aileleri örgütleri de aralarında para toplayıp gönderdiler. İspanya'da bir grup arkadaş, evlerinde parti verip, para toplayıp bize gönderdiler. İnsanların bu meseleyi sahiplenmesi çok önemliydi bizim için. Berlin'de ve İstanbul'da destek etkinlikleri yapıldı. Boğaziçi'nden lezbiyen bir öğrencimin annesi mesela... Bileklikler yapıp sattı, onlar da öyle destek oldular.

Müthişmiş! Peki bu belgesel (Benim Çocuğum) ne zaman gösterime girecek?

- İlk önce !F İstanbul Uluslararası Bağımsız Filmler Festivalinde gösterilecek.

Neden !F?

- Çünkü o, en başından beri LGBT meseleleriyle ilgili filmler gösteren bir festival. Bir de İstanbul'dan sonra Ankara ve İzmir'de de gösteriliyor. Ve çok ilginç başka bir şey yapıyorlar. '!f Kare' diye bir projeleri var, 24 Şubat'ta burada Fitaş Sineması'nda gösterilirken, aynı zamanda internet üzerinden yurtiçinde 26, yurtdışında beş şehirde de gösterilecek. Saat 13.00'te herkes aynı anda izleyecek...